

MAGYAR NEMZETI BANK

ÜZLETI FELTÉTELEK

A lakossági ügyfelek részére készpénzben végzett műveletekre
vonatkozóan

Hatályos: 2011. július 1.

TARTALOMJEGYZÉK

I.	ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.....	3
	A KÉSZPÉNZBEN VÉGZETT MŰVELETEK KÖRE, HELYSZÍNE ÉS A NYITVA TARTÁS ÁLTALÁNOS RENDJE.....	3
	DÍJAK, KÜLÖNDÍJAK.....	3
II.	AZ MNB ÁLTAL KÉSZPÉNZBEN VÉGZETT EGYES MŰVELETEK	4
	FORGALOMBÓL BEVONT, TÖRVÉNYES FIZETŐESZKÖZRE ÁTVÁLTHATÓ BANKJEGY ÉS ÉRME ÁTVÁLTÁSA	4
	HIÁNYOS BANKJEGY ÁTVÁLTÁSA	4
	NEHEZEN FELISMERHETŐ, SÉRÜLT BANKJEGY ÉS ÉRME ÁTVÁLTÁSA	4
	FELTEHETŐEN HAMIS VAGY MEGHAMISÍTOTT BANKJEGY ÉS ÉRME SZAKÉRTŐI VIZSGÁLATA	4
	EMLÉKBANKJEGY, EMLÉKÉRME FORGALMI PÉNZRE TÖRTÉNŐ ÁTVÁLTÁSA, VALAMINT EMLÉKBANKJEGYRE JOGOSÍTÓ ELISMERVÉNY BEVÁLTÁSA	5
III.	EGYÉB RENDELKEZÉSEK.....	5
IV.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	6
	ÜZLETI FELTÉTELEK 1. SZÁMÚ MELLÉKLETE (FOGALMAK).....	7
	ÜZLETI FELTÉTELEK 2. SZÁMÚ MELLÉKLETE (ELISMERVÉNY)	8
	ÜZLETI FELTÉTELEK 3. SZÁMÚ MELLÉKLETE (FORGALOMBÓL BEVONT FIZETŐESZKÖZÖK)	10
	ÜZLETI FELTÉTELEK 4. SZÁMÚ MELLÉKLETE (ÜGYFÉLSZOLGÁLATI ADATLAP).....	12

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A KÉSZPÉNZBEN VÉGZETT MŰVELETEK KÖRE, HELYSZÍNE ÉS A NYITVA TARTÁS ÁLTALÁNOS RENDJE

1. A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) az alábbiakban felsorolt készpénzben végzett műveletekkel áll az MNB-nél bankszámlával nem rendelkező és Pénzfeldolgozó szervezetnek nem minősülő természetes és jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet (a továbbiakban együtt: Ügyfél) rendelkezésére:
 - a) forgalomból bevont, törvényes fizetőeszközre átváltható bankjegy és érme átváltása,
 - b) hiányos bankjegy átváltása,
 - c) nehezen felismerhető, sérült bankjegy és érme átváltása,
 - d) feltehetően hamis vagy meghamisított bankjegy és érme szakértői vizsgálata
 - e) emlékbankjegy és emlékérme forgalmi bankjegyre vagy érmére történő átváltása, valamint emlékbankjegyre jogosító elismervény beváltása,
2. Az MNB az 1. pont szerinti készpénzes műveleteket - a feltehetően hamis vagy meghamisított bankjegy és érme szakértői vizsgálatának kivételével - kizárólag forintbankjegyekre és -érmékre vonatkozóan végzi.
3. Az MNB a készpénzben végzett műveletek teljesítése során az Ügyfél által átadott bankjegy-, illetve érmecímletnél kisebb címletben történő kifizetést nem teljesít.
4. Az MNB készpénzben végzett műveletekkel az alábbi helyszíneken és nyitvatartási időben áll az Ügyfél rendelkezésére:

Készpénzlogisztika, 1054 Budapest, Kiss Ernő utca 1.
(Az MNB Szabadság tér 8-9. szám alatti épületének Kiss Ernő utca 1. szám alatti bejárata)
Levelezési cím: Magyar Nemzeti Bank 1850 Budapest
E-mail: penztar@mnbb.hu
Telefon: 06-1-428-2650

A készpénzben végzett műveletekre vonatkozó általános nyitvatartási rend:

Hétfő: 10:00 órától 18:00 óráig.
Kedd, Szerda, Csütörtök: 8:00 órától 15:00 óráig.
Péntek: 7:00 órától 12:00 óráig.

Az MNB pénztára a munkaszüneti napok körüli munkarendváltásra vonatkozó jogszabály értelmében szombatra eső munkanapokon, valamint az év utolsó munkanapján, zárva tart.

5. Az MNB nevében eljáró Magyar Pénzverő Zrt. emlékbankjegy és emlékérme forgalmi bankjegyre vagy érmére történő átváltásával, valamint emlékbankjegyre jogosító elismervény beváltásával az alábbi helyszínen és nyitvatartási időben áll az Ügyfél rendelkezésére:

1054 Budapest, Szabadság tér 8-9 (MNB Látogatóközpont)

A Magyar Pénzverő Zrt. általános nyitvatartási rendje:

Hétfő, Kedd, Szerda, Péntek: 9:00 órától 15:30 óráig
Csütörtök: 9:00 órától 17:30 óráig

DÍJAK, KÜLÖNDÍJAK

6. Az MNB a jelen Üzleti feltételek alapján készpénzben végzett műveletek után díjat, különdíjat, jutalékot és költséget nem számít fel.

II. AZ MNB ÁLTAL KÉSZPÉNZBEN VÉGZETT EGYES MŰVELETEK

FORGALOMBÓL BEVONT, TÖRVÉNYES FIZETŐESZKÖZRE ÁTVÁLTHATÓ BANKJEGY ÉS ÉRME ÁTVÁLTÁSA

7. Az MNB a forgalomból bevont bankjegyeket és érméket az átváltási határnapig névértéken váltja át törvényes fizetőeszközre, azt követően ilyen igényt nem teljesít.
8. Az MNB az Ügyfél által értéknilyánítás különszolgáltatással feladott, könyvelt postai küldeményben (értéklevél) beküldött forgalomból bevont, törvényes fizetőeszközre át nem váltható bankjegyet és érmét kizárólag az Ügyfél ez irányú kifejezett rendelkezése esetén küldi vissza az Ügyfél részére.

HIÁNYOS BANKJEGY ÁTVÁLTÁSA

9. Az MNB teljes névértéket térít a hiányos bankjegyért, ha átváltás céljából az Ügyfél a bankjegynek a felénél nagyobb részét benyújtja. Ragasztott hiányos bankjegy akkor váltható át, ha az összeillesztett részek bizonyíthatóan azonos bankjegyhez tartoznak.
10. Megsemmisült bankjegy ellenértékét az MNB nem téríti meg.
11. Az MNB az Ügyfél által értéknilyánítás különszolgáltatással feladott, könyvelt postai küldeményben (értéklevél) beküldött azon hiányos bankjegyet, amelyre ellenérték a 9. és 10. pontban foglaltak alapján nem téríthető, kizárólag az Ügyfél ez irányú, kifejezett rendelkezése esetén küldi vissza az Ügyfél részére.

NEHEZEN FELISMERHETŐ, SÉRÜLT BANKJEGY ÉS ÉRME ÁTVÁLTÁSA

12. A nehezen felismerhető, és a sérült bankjegyet illetve érmét az MNB névértéken átváltja, ha a bankjegy illetve érme valóságos, névértéke kétséget kizáróan megállapítható.
13. Az MNB az Ügyfél által átváltani kívánt kémiai vagy biológiai sérült (szennyezett), valamint a pénzlopás megelőzésére használt biztonsági eszközök működésbe hozatala miatt sérült (szennyezett) bankjegyet, szakértői vizsgálatra, elismervény ellenében veszi át.
Az elismervény formanyomtatványát jelen Üzleti feltételek 2. számú melléklete tartalmazza.
14. Az MNB büntetőügyben eljáró hatóságtól szennyezett bankjegyet csak lezártan, kísérlével vagy jegyzőkönyvvel együtt vesz át.
15. Az MNB a szakértői vizsgálatra átvett sérült (szennyezett) bankjegyek ellenértékét a lefolytatott szakértői vizsgálat alapján, az ellenőrző számolás eredményének megfelelően, az elismervényen választott módon téríti meg az Ügyfél részére, az átvett sérült (szennyezett) bankjegyet vissza nem adja.
16. Amennyiben a lefolytatott szakértői vizsgálat alapján ellenérték nem téríthető, arról az MNB az Ügyfelet írásban tájékoztatja, az átvett sérült (szennyezett) bankjegyet vissza nem adja.

FELTEHETŐEN HAMIS VAGY MEGHAMISÍTOTT BANKJEGY ÉS ÉRME SZAKÉRTŐI VIZSGÁLATA

17. Az MNB az Ügyféltől átvett és készpénzszakértői vizsgálatra továbbított hamisgyanús bankjegyről és érméről - ideértve a külföldi fizetőeszközt is - az Ügyfél részére elismervényt állít ki.
Az elismervény formanyomtatványát jelen Üzleti feltételek 2. számú melléklete tartalmazza.
18. A készpénzszakértői vizsgálatra átvett fizetőeszközök vizsgálatát az MNB 30 munkanapon belül végzi el.
19. A készpénzszakértői vizsgálat szerint valódi forintbankjegy és érme ellenértékét az MNB az Ügyfél részére az elismervényen választott módon téríti meg, a vizsgálatra beküldött bankjegyeket és érméket vissza nem adja.
20. A készpénzszakértői vizsgálat szerint valódi külföldi fizetőeszközt az MNB értéklevélben juttatja vissza az Ügyfélnek.

Az MNB a készpénzszakértői vizsgálat szerint valódi külföldi fizetőeszközt jogosult az Ügyfél megbízottjának is átadni. A megbízásra a jelen Üzleti feltételek 29. pontjában foglaltak az irányadók azzal, hogy a megbízást, illetve a nyilatkozatot az MNB Nemzeti Készpénzszakértői Központ részére kell megküldeni.

21. Az MNB a készpénzszakértői vizsgálat szerint hamis vagy meghamisított bankjegyet és érmét - ideértve a külföldi fizetőeszközt is - ellenérték térítése nélkül bevonja.
22. A készpénzszakértői vizsgálat szerint hamis vagy meghamisított bankjeggyel és érmevel - ideértve a külföldi fizetőeszközt is - kapcsolatos információkat és az elvégzett készpénzszakértői vizsgálat eredményét az MNB a pénzhamisítás elleni küzdelem terén való együttműködésre vonatkozó, az Országos Rendőr-főkapitánysággal kötött megállapodásban foglaltak szerint továbbítja a területileg illetékes nyomozó hatóság részére.
23. Az MNB a készpénzszakértői vizsgálat eredményéről írásban tájékoztatja az Ügyfelet.

EMLÉKBANKJEGY, EMLÉKÉRME FORGALMI PÉNZRE TÖRTÉNŐ ÁTVÁLTÁSA, VALAMINT EMLÉKBANKJEGYRE JOGOSÍTÓ ELISMERVÉNY BEVÁLTÁSA

24. Az MNB nevében eljáró Magyar Pénzverő Zrt. (az MNB székhelyén üzemeltetett üzlethelyiségében) a törvényes fizetőeszköznek minősülő emlékbankjegyet, emlékérmét névértéken váltja át forgalomban lévő bankjegyre illetve érmére, valamint végzi az emlékbankjegyre jogosító elismervény beváltását.

III. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

25. Az MNB a készpénzben bonyolított műveleteket a mindenkor hatályos jogszabályok keretei között, így különösen a Polgári Törvénykönyv, az Mnbtv., a bankjegyek, illetve érmék feldolgozására és forgalmazására, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokra, továbbá a pénzmosás megelőzésére és megakadályozására vonatkozó jogszabályoknak megfelelően végzi.
26. Az MNB nem felel az olyan károkért, amelyek az MNB-n kívülálló és el nem hárítható okból - így különösen erőhatalom, bel- vagy külföldi jogszabályi vagy hatósági rendelkezés, szükséges hatósági engedély vagy jóváhagyás megtagadása, vagy késedelmes megadása, egyéb szükséges dokumentum késedelmes benyújtása vagy hiánya, továbbá hibás vagy pontatlan adatszolgáltatás folytán - következtek be.
27. Az MNB az általa készpénzben végzett műveletek során tudomására jutott, az Ügyfelet érintő minden információt banktitokként kezel, s azt - a külön jogszabályban meghatározott esetek kivételével - csak az Ügyfél közokiratba vagy teljes bizonyítóerejű magánokiratba foglalt, a rá vonatkozó kiszolgáltatható banktitokkört pontosan megjelölő felhatalmazása esetén hozza harmadik személy tudomására.
28. Az Ügyfél az MNB készpénzben végzett műveleteivel kapcsolatosan panaszát, egyéb észrevételét írásban vagy szóban terjesztheti elő. A panasz, egyéb észrevétel előterjesztésére, ill. a szóban előterjesztett panasz rögzítésére szolgáló formanyomtatványt a jelen Üzleti feltételek 4. számú melléklete tartalmazza.

Az MNB az Ügyfél panaszát a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb annak a Bank általi átvételétől számított 15 naptári napon belül kivizsgálja, amely határidő indokolt esetben legfeljebb 30 naptári nappal meghosszabbítható.

Az MNB a panasz elintézési határidejének meghosszabbításáról, az ügyfélpanasszal kapcsolatban meghozott döntéséről, valamint a megtett vagy mellőzött intézkedésekről az Ügyfelet írásban tájékoztatja.

29. Az Ügyfelet érintő készpénzben végzett műveletek lebonyolításánál az Ügyfél nevében megbízottai is eljárhatnak az MNB-nél.

Az Ügyfél nevében eljárók személyét, illetve az abban bekövetkező változásokat az Ügyfél - természetes személyek esetében közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazás, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a szervezet képviselőjére jogosult személy(ek) által aláírt nyilatkozat formájában - köteles

bejelenteni az MNB-nek. A meghatalmazáson, illetve a nyilatkozaton szereplő személyek neve mellett a személyazonosító igazolványuk számát is fel kell tüntetni. Külföldi állampolgár esetében az Ügyfél képviseletében eljáró személy azonosítására alkalmas - nevet, születési helyet és időt, a megbízott fényképét és sajátkezű aláírását tartalmazó - hatósági igazolvány számát kell megadni.

30. Az Ügyfél a képviseletében eljáró személy(ek)ért közvetlenül és teljes körűen felel.
31. Amennyiben az MNB-hez a jelen Üzleti Feltételek hatálya alá tartozó készpénzben végzett művelet kezdeményezése keretében benyújtott fizetőeszközzel kapcsolatban bűncselekmény gyanúja merül fel, az MNB-nek - a bűnüldöző szervek általi vizsgálat lezárásáig - jogában áll az ellenérték megtérítését visszatartani.
A fenti esetben az MNB a fizetőeszközt elismervény ellenében veszi át, az Ügyfél azonosításával egyidejűleg.
Az MNB a fizetőeszközök ellenértékét a bűnüldöző szervek vizsgálatának lezárását követően, abban az esetben téríti meg, ha azt az ügyben eljáró bűnüldöző szerv rendelkezése lehetővé teszi.
Az MNB az Ügyfelet írásban értesíti, ha a bűnüldöző szerv rendelkezése alapján ellenérték nem téríthető.
Amennyiben a sérülés körülményeit hatósági jegyzőkönyv igazolja, az elismervényhez ezt a dokumentumot is csatolni kell.
32. A Jelen Üzleti Feltételekben foglaltak alapján az Ügyféltől elismervény alapján átvett fizetőeszköz ellenértékét az MNB - az Ügyfél kifizetésre vonatkozó rendelkezésének megfelelően - fizetési számlára történő átutalással (a fizetési számla számának megadása kötelező) vagy postai kifizetési utalvánnyal (amennyiben az Ügyfél fizetési számla számot nem ad meg) téríti meg az Ügyfél részére.
33. Amennyiben az Ügyfél a jelen Üzleti Feltételek hatálya alá tartozó készpénzben végzett műveletet postai úton kezdeményezi, az MNB az Ügyfél által értéklevélben beküldött - forgalomból bevont bankjegy és érme esetében az átváltási határnapiig postára adott - bankjegy és érme ellenértékét - az Ügyfél kifizetésre vonatkozó rendelkezésének megfelelően - fizetési számlára történő átutalással (a fizetési számla számának megadása kötelező) vagy postai kifizetési utalvánnyal (amennyiben az Ügyfél fizetési számla számot nem ad meg) téríti meg az Ügyfél részére.

IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

34. Jelen Üzleti feltételek 2011. július 1-én lép hatályba.
35. Az MNB a jelen Üzleti feltételeket a pénztári helyiségeiben kifüggeszti, internetes honlapján közzéteszi. Az MNB-nek jogában áll a jelen Üzleti feltételeket egyoldalúan megváltoztatni. Az MNB az Üzleti feltételek módosítását - annak hatálybalépését 15 naptári nappal megelőzően - a pénztári helyiségeiben kifüggeszti, internetes honlapján közzéteszi.

**A LAKOSSÁGI ÜGYFELEK RÉSZÉRE
KÉSZPÉNZBEN VÉGZETT MŰVELETEKRE VONATKOZÓ
ÜZLETI FELTÉTELEK 1. SZÁMÚ MELLÉKLETE**

FOGALMAK

Jelen Üzleti feltételek alkalmazása szempontjából

bankjegy és érme: az MNB által kibocsátott, forgalomban lévő, továbbá a forgalomból bevont, de törvényes fizetőeszközeire még átváltható forintbankjegy és -érme, ideértve az emlékbankjegyet és az emlékérmét is;

forgalomból bevont bankjegy és érme: törvényes fizetőeszköznek nem minősülő, az MNB 2004. május 1-je előtt közzétett hirdetményében (a továbbiakban: MNB hirdetmény), vagy MNB rendeletben ilyenként meghatározott bankjegy és érme;

forgalomból bevont, törvényes fizetőeszközeire átváltható bankjegy és érme: a bevonási határnaptól az átváltási határnapig terjedő időtartam alatt törvényes fizetőeszközeire átváltható forgalomból bevont bankjegy és érme;

bevonási határnap: azon MNB hirdetményben vagy MNB rendeletben meghatározott időpont, amikortól a bevont bankjegy és érme elveszti törvényes fizetőeszköz jellegét;

átváltási határnap: azon - MNB hirdetményben vagy a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 31. §-ának (3) bekezdésében foglalt határidők figyelembevételével meghatározott - időpont, ameddig a forgalomból bevont bankjegy és érme az MNB-nél törvényes fizetőeszközeire átváltható;

hiányos bankjegy: a bankjegyek feldolgozásáról, forgalmazásáról valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló MNB rendelet 1. sz. mellékletének 5. és 6. pontja szerinti (nem teljes felületű) forgalomképtelen bankjegy;

feltehetően hamis vagy meghamisított (hamisgyanús) bankjegy és érme: olyan bankjegy és érme, amelynek valóságát illetően kétség merül fel;

emlékbankjegyre jogosító elismervény: a 6/2000. (MK 71.) MNB hirdetménnyel kibocsátott 2000 forintos címletű emlékbankjegy névértékének - a kibocsátás időpontját megelőzően a postafiókokban történt - megfizetését igazoló, és az emlékbankjegy átvételére jogosító okirat.

**A LAKOSSÁGI ÜGYFELEK RÉSZÉRE
KÉSZPÉNZBEN VÉGZETT MŰVELETEKRE VONATKOZÓ
ÜZLETI FELTÉTELEK 2. SZÁMÚ MELLÉKLETE**

E L I S M E R V É N Y

Feltehetően hamis, vagy meghamisított, illetve nehezen felismerhető, sérült bankjegy, érme¹ átvételéről

Ügyfél adatai

név:

lakcím, illetve székhely:

azonosító okmány megnevezése, száma:

telefon²:e-mail²:

képviselő³ neve:

lakcíme:

azonosító okmány megnevezése, száma:

telefon²:e-mail²:

Az átadott fizetőeszköz(ök) felsorolása:

	valutanem	érme/bankjegy	címlet	darab	sorszám (bankjegy esetében)	kibocsátás éve
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Az Ügyfél (képviselő) közlése a bankjegy(ek)re, éme(k)re, illetve azok eredetére vonatkozóan:

.....
.....
.....

¹ A megfelelő rész aláhúzendó

² Az adat megadása nem kötelező

³ A képviselőre vonatkozó adatokat jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél esetében, valamint akkor kell megadni, ha a természetes személy ügyfél nem személyesen, hanem képviselője útján jár el

Amennyiben van, jegyzőkönyv, hatósági bizonyítvány, annak száma és kelte:

.....

A fizetőeszköz(ök) ellenértékét postai úton; átutalással¹ kérem.

Átutalás esetén a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató neve, a fizetési számla száma:

.....

Az átadott fizetőeszközök bizottsági ellenőrző számolását elfogadom.

Az elismervény egy példányát a mai napon átvettem.

Budapest,

.....

Ügyfél (Képviselő)

A feltehetően hamis vagy meghamisított, illetve nehezen felismerhető, sérült fizetőeszközöket¹ szakértői vizsgálatra átvettem. Az MNB a szakértői vizsgálatot 30 munkanapon belül végzi el, és az átvett fizetőeszközök ellenértékét a szakértői vizsgálat és az ellenőrző számolás eredményétől függően, az Ügyfél által a jelen elismervényen megjelölt módon téríti meg.

Amennyiben a szakértői vizsgálat alapján ellenérték térítésének nincs helye, arról az MNB az Ügyfelet írásban tájékoztatja.

Budapest,

.....

Pénztáros

**A LAKOSSÁGI ÜGYFELEK RÉSZÉRE
KÉSZPÉNZBEN VÉGZETT MŰVELETEKRE VONATKOZÓ
ÜZLETI FELTÉTELEK 3. SZÁMÚ MELLÉKLETE**

Forgalomból bevont, törvényes fizetőeszközre átváltható bankjegyek és érmék			
Bankjegy	Átváltási határnap	Érme	Átváltási határnap
	2019. szeptember 1.		2013. március 1.
	2019. szeptember 1.		2013. március 1.
	2019. július 27.		
	2029. november 16.		
	2027. augusztus 31.		

Forgalomból bevont át nem váltható bankjegyek és érmék			
Bankjegy	Átváltási határnap	Érme	Átváltási határnap
	1993. december 31.		1993. december 31.
	1993. december 31.		1993. december 31.
	1996. december 31.		1997. december 31.
	2000. december 31.		1997. december 31.
			2000. március 31.
			1995. december 31.
			1995. december 31.
			1995. december 31.
			1995. december 31.
			1995. december 31.
			1999. december 31.
			1999. április 3.

A LAKOSSÁGI ÜGYFELEINK RÉSZÉRE
KÉSZPÉNZBEN VÉGZETT MŰVELETEKRE VONATKOZÓ
ÜZLETI FELTÉTELEK 4. SZÁMÚ MELLÉKLETE

ÜGYFÉLSZOLGÁLATI ADATLAP

Panasz, egyéb észrevétel¹ megtételéhez

Sorszám:

Ügyfél adatai

Név:

Lakcím, illetve székhely:

Telefon² : e-mail²:

Képviselő³:

A panasz, illetve egyéb észrevétel tartalma, az eset körülményeinek leírása:

.....
.....
.....
.....

Kapcsolódó, csatolt dokumentumok:

.....
.....

A panaszos igénye:

A fizetőeszköz(ök) ellenértékét postai úton; átutalással¹ kérem.

Átutalás esetén, a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató neve, a fizetési számla száma:

.....

Egyéb igény:

.....
.....

Budapest,

.....
Ügyfél (Képviselő)

¹ A megfelelő rész aláhúzendó

² Az adat megadása nem kötelező

³ Abban az esetben kell megadni, ha az Ügyfél képviselője útján nyújtja be panaszát vagy tesz egyéb észrevételt